

Broj: 05-02-1-3653-3/15
Sarajevo, 18.3.2016. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 18.03.2016			
Upravitelj	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Str. priloga
0102-02-1-3653-3/15			

C

SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o
Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, dostavlja se

V e z a: Naš akt broj: 05-02-1-3653/15 od 18.2.2016. godine.
Vaš akt broj: 02-50-7-17-21,2/16 od 2.3.2016. godine

Vezano za vaš akt, gornje oznake i datuma, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, a koji je usuglašen sa Mišljenjem Zakonodavnopravnog sektora Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Istodobno dostavljamo i Pregled odredbi zakona koji se mijenjaju i dopunjavaju, kao i neslužbenu verziju prečišćenog teksta Zakona o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine.

Pored navedenog podsjećamo, Generalno tajništvo Prijedlog navedenog zakona dostavilo je 19.2.2016. godine, u oba doma Parlamentarne skupštine sa prijedlogom da se isti razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kuleša

• **БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА**

САВЈЕТ МИНИСТАРА

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Сарајево, фебруар 2016. године

На основу члана IV (4) а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној2016. године, и сједници Дома народа, одржаној2016. године, усвојила је

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Закону о Правобранилаштву Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 08/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14) у члану 2. став 1. ријечи: „више помоћника“ замјењују се ријечју „помоћници“.

Иза става 7. додаје се став 8., који гласи:

„ 8. Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.“

Члан 2.

У члану 7. став 1. тачка ц) мијења се и гласи:

„ц) смјењивањем са функције на основу рјешења Савјета министара услед негативне оцјене извјештаја о раду и резултатима рада.“

Члан 3.

У члану 13. иза става 20. додаје се став 21., који гласи:

„21. Правобранилаштво проводи обавезан поступак за мирно рјешење спора које је дужно покренути свако лице које намјерава поднијети тужбу против Босне и Херцеговине, као и у случајевима у којима Босна и Херцеговина намјерава тужити неко лице које има пребивалиште или боравиште у Босни и Херцеговини. Правобранилаштво је дужно по постизању договора сачинити приједлог нагодбе и доставити је на сагласност Савјету министара Босне и Херцеговине, односно Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине.“

Члан 4.

Иза члана 13. додаје се нови члан 13а., који гласи:

„Члан 13а.

Сагласност за закључење нагодбе

1. Писмену сагласност на приједлог нагодбе из члана 13. став 21. овог закона, чија вриједност не прелази износ од 10.000,00 КМ, даје Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, а ако вриједност прелази износ од 10.000,00 КМ, сагласност даје Савјет министара Босне и Херцеговине.
2. Органи из става 1. овог члана дужни су дати сагласност у року од 30 дана од дана запримања приједлога нагодбе.“

Члан 5.

Члан 18. мијења се и гласи:

„Члан 18.

Извјештај о раду

1. Правобранилаштво подноси Савјету министара Босне и Херцеговине и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине годишњи извјештај о раду и резултатима рада, у којем ће навести уочене појаве и проблеме у примјени законодавства Босне и Херцеговине и међународних прописа од значаја за рад Правобранилаштва.
2. Уколико Савјет министара Босне и Херцеговине извјештај о раду и резултатима рада Правобранилаштва оцијени као негативан, може покренути поступак о разрјешењу одговорног правобраниоца.“

Члан 6.

Иза члана 19. додаје се нови члан 19а., који гласи:

„Члан 19а.

Прелазна одредба

1. Правобранилаштво ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона доставити Савјету министара Босне и Херцеговине на сагласност Правилник о критеријумима и поступку, којим ће се уредити правила за мирно рјешавање спорова и закључивање нагодбе прије подношење тужбе Суду Босне и Херцеговине.
2. Ступањем на снагу Правилника из става 1. овог члана, Правобранилаштво ће почети примјењивати члан 13. став 21. овог закона.
3. Савјет министара Босне и Херцеговине ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине донијети Правилник о начину и поступку оцјењивања правобранилаца.“

Члан 7.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

ПС БиХ, број _____ /16
_____ 2016. године
С а р а ј е в о

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Представничког дома

Парламентарне скупштине БиХ

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Дома народа

Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I – УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану IV (4) а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине Босне и Херцеговине по Уставу Босне и Херцеговине.

Устав Босне и Херцеговине не наводи Правобранилаштво Босне и Херцеговине као институцију Босне и Херцеговине, али је оно формирано законом који је донијела Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, с циљем да путем ове институције обезбиди да држава Босна и Херцеговина располаже ефикасном законском заштитом и заступањем у заштити њених Уставом утврђених надлежности, интереса и права.

Уставноправни основ за доношење овог закона је утврђен приликом његовог првог усвајања, те је исти више пута до сада мијењан и допуњаван.

II-ПРИНЦИПИ

- **Ефикасност**- институције БиХ касне у извршавању судских пресуда, што за последицу има додатне судске трошкове (Канцеларија за ревизију процјењује да је од 14,6 милиона КМ исплаћених издатака за судске спорове у периоду 2008 - 2013. године, око 700 хиљада КМ исплаћено као последица неблаговремене реализације судских пресуда); просјечно вријеме трајања парничног поступка је 18 мјесеци, а тужбени захтјеви су на обраду у суду чекали просјечно 10 мјесеци (подаци из Извјештаја), што засигурно нарушава рјешавање предмета у законом прописаним роковима.

- **Економичност**- у Извјештају се наглашава да (цитат): „Укупни издаци за судске спорове осим досуђеног дуга у себи садрже износ затезних камата, судске трошкове и трошкове извршног поступка принудне наплате. Укупни издаци за судске спорове 15 одабраних парничних предмета износили су 386 хиљада КМ. У структури издатака за судске спорове предмета из узорка дуг је 64%, затезна камата је 21%, судски трошкови су 11%, а трошкови извршног поступка принудне наплате су износили 4%“. Наведени цитат јасно указује да се око 35% издатака може избјећи предузимањем адекватних мјера.

- **Једнак приступ суду и једнакост у поступању** - овим законом нити се могу мијењати нити мијењају постулати утврђени у грађанском законодавству, свим грађанима осигуран је једнак приступ правди, рјешавање свих поступака на суду, у складу са законом и највишим стандардима заштите људских права и слобода гарантованих Уставом БиХ и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода.

Дакле, на бази наведених принципа смањио би се број спорова који странке воде с Босном и Херцеговином, те на тај начин растеретио Суд, уз истовремено брже остваривање права и потраживања физичких и правних лица према Босни и Херцеговини, те тиме повећала правна сигурност, али и смањили непотребни трошкови који нису занемарљиви, што потврђује Извјештај ревизије.

III – РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

На основу Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине је провела ревизију учинка на тему "Издаци за судске спорове", с циљем да утврди јесу ли институције БиХ ефикасне у исправљању слабости на које указују судски процеси, а што би требало довести до умањења броја судских спорова и умањења износа припадајућих издатака.

Налаз ревизије указује:

- да су у периоду 2008 - 2013. године институције БиХ као тужена страна изгубиле 313 парничних предмета, те да изгубљени парнични предмети имају тренд повећања;

- да су неблагоприятно предузете анализе и корективне мјере институција БиХ омогућиле покретање неколико стотина нових судских спорова по истом или сличном основу;

- да институције БиХ касне и у извршавању судских пресуда, што за посљедицу има додатне судске трошкове (Канцеларија за ревизију процјењује да је од 14,6 милиона КМ исплаћених издатака за судске спорове у периоду 2008 - 2013. године, око 700 хиљада КМ исплаћено као посљедица неблагоприятне реализације судских пресуда);

- да је просјечно вријеме трајања парничног поступка 18 мјесеци, а тужбени захтјеви су на обраду у суду чекали просјечно 10 мјесеци....

Надаље, у Извјештају се наглашава да (цитат): „Укупни издаци за судске спорове осим досуђеног дуга у себи садрже износ затезних камата, судске трошкове и трошкове извршног поступка принудне наплате. Укупни издаци за судске спорове 15 одабраних парничних предмета износили су 386 хиљада КМ. У структури издатака за судске спорове предмета из узорка дуг је 64%, затезна камата је 21%, судски трошкови су 11%, а трошкови извршног поступка принудне наплате су износили 4%“. Наведени цитат јасно указује да се око 35% издатака може избјећи предузимањем адекватних мјера.

Извјештај такође садржи препоруке упућене институцијама БиХ које су одговорне за покренуте судске спорове, Правобранилаштву БиХ, које је одговорно за заступање институција БиХ пред надлежним судовима, Министарству финансија и трезора БиХ, које је одговорно за реализацију и евидентирање издатака по судским споровима, те Министарству правде БиХ и Високом судском и тужилачком савјету БиХ, који су одговорни за начин рада правосудног система у БиХ. Канцеларија за ревизију препоручује Министарству правде и Високом судском и тужилачком савјету да „Анализира налазе ревизије који указују на неефикасне праксе рада правосудних институција и утврдити мјере за њихово унапређење“.

Подсјећамо да је Дом народа Парламентарне скупштине БиХ на 2. сједници, одржаној 5.3.2015. године, на основу расправе о *Извјештају о обављеној ревизији учинка о теми - Издаци за судске спорове*, донио закључак којим тражи од надлежних институција да овај дом обавијесте, у остављеном року, о предузетим активностима.

У наведеном правцу, а цијенећи препоруке Канцеларије за ревизију, даје се могућност Правобранилаштву да уреди организацију кроз формирање организационих јединица које би обављале сродне послове из надлежности утврђених у члану 13. Закона (тако се оставља могућност за нпр. одјељење за заступање, или одјељење за мирно рјешавање спорова, стручну помоћ, или за предмете са елементом иностраности и заступање пред арбитражама и Европским судом за људска права...).

Реализујући директну препоруку и приједлог Канцеларије за ревизију, допуњен је члан 13. важећег закона, чија примјена је прописана чланом 10. овог закона (прелазна одредба).

Предложени чланови се свакако уводе како би се смањио број спорова који странке воде са БиХ, те на тај начин растеретио Суд, уз истовремено брже остваривање права и потраживања физичких и правних лица према БиХ, те тиме повећала правна безбједност, али и смањили непотребни трошкови који нису занемарљиви, што потврђује Извјештај ревизије.

IV – УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Европски стандарди немају прописана правила у овој области, међутим, у складу са досадашњом домаћом праксом, али и праксом земаља у окружењу и шире, предложене измјене је неопходно уградити у законодавство.

V – ИМПЛЕМЕНТАЦИОНИ МЕХАНИЗМИ И ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ПОШТИВАЊА ПРОПИСА

Провођење овог закона обезбијеђено је кроз постојање Правобранилаштва БиХ, као надлежног органа чија се овлаштења састоје у обавези и облицима предвиђеним законом, те обавези подношења извјештаја о раду Правобранилаштва БиХ.

VI – КОНСУЛТАЦИЈЕ

Министарство правде БиХ је извршило детаљну анализу *Извјештаја о обављеној ревизији учинка о теми - Издаци за судске спорове* број: 01/02/03-09-16-1-737/14, из октобра 2014. године, чији је био циљ да утврди јесу ли институције БиХ ефикасне у исправљању слабости на које указују судски процеси, а што ће умањити број судских спорова и припадајућих издатака. Сврха ревизије је да се помогне у смањивању броја судских спорова и припадајућих издатака.

Министарство правде БиХ је након детаљне анализе *Извјештаја о обављеној ревизији учинка о теми - Издаци за судске спорове*, без одлагања приступило рјешавању овог проблема. Ради наведеног одржан је заједнички састанак са представницима Правобранилаштва БиХ, ВСТС-а БиХ и Суда БиХ, на коме су утврђени правци дјеловања

- који ће смањити број судских спорова и износ припадајућих издатака, те у оквиру надлежности предузети конкретне мјере и исправити уочене слабости на које указује Канцеларија за ревизију. Неспорно је утврђено да је проблем нерјешив без адекватног законског упоришта. Посебно су консултовани прописи за мирно рјешавање спорова код земаља у окружењу.

Уочено је у Републици Хрватској као обавезно провођење вансудске нагодбе прописане чланом 186.а Закона о парничном поступку Републике Хрватске. Обавезно провођење вансудске нагодбе прописано је и чланом 193. Закона о парничном поступку Републике Србије, те је ова одредба оспоравана пред Уставним судом Републике Србије, али је иницијатива одбачена као неприхватљива (у поменутих земљама вансудску нагодбу проводи државни орган - правобранилаштво).

У контексту наведеног, цијенимо важним истаћи податак из *Извјештаја о обављеној ревизији* да је провођење вансудске нагодбе прописане чланом 186.а Закона о парничном поступку Републике Хрватске у пракси дала добре резултате и да је на овај начин број парничних поступака смањен за око 20%, а према тврдњама наведеним у Билтену Републичког јавног правобранилаштва Републике Србије, примјена ове одредбе дала је позитивне резултате у пракси и резултирала је хиљадама закључених споразума о мирном рјешавању спора.

Дакле, сагласна је пракса и стандарди у земљама у окружењу да је лице које намјерава поднијети тужбу суду (у овом случају Суду против Босне и Херцеговине) дужно прије подношења тужбе обратити се захтјевом за мирно рјешење спора институцији која штити имовинске интересе државе (у овом случају Правобранилаштву Босне и Херцеговине), те ако захтјев за мирно рјешење спора не буде прихваћен, подносилац захтјева може поднијети тужбу Суду. У оваквим случајевима постигнута нагодба (у овом случају између Правобранилаштва Босне и Херцеговине и подносиоца захтјева за мирно рјешење спора) има својство извршности.

Све наведено проводиво је кроз ове предложене законске измјене, те припремљене измјене Закона о парничном поступку пред Судом Босне и Херцеговине.

На Нацрт закона мишљење без примједби су дали: Канцеларија за законодавство, Министарство за људска права и избјеглице, Дирекција за европске интеграције. Сугестија Високог судског и тужилачког савјета је прихваћена и уграђена у текст закона. Прилог Нацрту закона су прибављена мишљења.

VII - РЕВИЗИЈА ПОСТОЈЕЋИХ ПРОПИСА

Доношење и примјена овог закона захтијева допуне Закона о парничном поступку пред Судом Босне и Херцеговине, које су припремљене и биће достављене у процедуру усвајања заједно са овим нацртом закона.

VIII - ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона неће бити потребна додатна финансијска средства.

ZAKON O PRAVOBRANILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE

(„Službeni glasnik BiH“ br. 08/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)

-Pregled odredbi koje se mijenjaju-

Član 2.

Organizacija Pravobranilaštva

1. Funkciju Pravobranilaštva, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakona Bosne i Hercegovine, vrše pravobranilac, dva zamjenika pravobranioca i više pomoćnika pravobranioca.
2. Pravobranilac predstavlja Pravobranilaštvo i rukovodi njegovim radom i vrši druga prava i dužnosti utvrđena ovim i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, drugim propisom ili općim aktom Bosne i Hercegovine.
3. Kada je pravobranilac odsutan ili spriječen da zastupa, zamjenjuje ga zamjenik kojeg on odredi.
4. U radu, pravobraniocu i zamjenicima pravobranioca pomažu pomoćnici pravobranioca koji za svoj rad odgovaraju pravobraniocu i zamjenicima.
5. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika pravobranioca vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
6. U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenici pravobranioca imaju ovlaštenja pravobranioca.
7. Pomoćnici pravobranioca pred sudom i drugim organima imaju ovlaštenja koja im odredi pravobranilac.

Član 7.

Prestanak funkcije pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobraniocu i njegovim zamjenicima funkcija prestaje:
 - a) istekom mandata;
 - b) podnošenjem ostavke, danom usvajanja ostavke od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine".
 - c) smjenjivanjem s funkcije na osnovu odluke Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
 - d) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.
 - e) Sticanjem uslova za odlazak u penziju.
2. Smjenjivanje pravobranioca, odnosno njegovih zamjenika, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:
 - a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;

b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;

c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

3. Odluku o razrješenju pravobranioca i zamjenika pravobranioca donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 13.

Nadležnosti Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim organima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

2. Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: i drugih organizacija Bosne i Hercegovine).

3. Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

4. Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i institucija iz stava 2. ovog člana Pravobranilaštvo naročito, i bez oduzimanja od prethodne opće odredbe, vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine, i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.

5. Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.

6. Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i druge organizacije iz stava 2. ovog člana i pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i organima drugih država, i pred arbitražom koja je predviđena članom VIII. Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, odnosno Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PfP/NATO SOFA).

7. Ako po propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana, pred arbitražama, tribunalima i drugim državnim organima i organizacijama, Vijeće ministara ovlastiti će osobu koja će vršiti zastupanje, u skladu s propisima te države.

8. Pravobranilaštvo, po njihovom zahtjevu, može zastupati i entitete Bosne i Hercegovine - Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku (u daljem tekstu: entiteti) i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine pred inozemnim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inozemnim državnim organima i organizacijama.

9. Ako Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.

10. U slučaju da Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a nijedna od tih stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.

11. U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preduzima sve radnje koje preduzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima entiteta i zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

12. Institucije Bosne i Hercegovine i druge organizacije iz stava 2. ovog člana dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i ulaže pravna sredstva i preduzima druge zakonom određene pravne radnje i da mu dostave svu potrebnu dokumentaciju.

13. Pravobranilaštvo preduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje funkcije iz stava 2. ovog člana i na vlastitu inicijativu.

14. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama Bosne i Hercegovine utvrđenim zakonom Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode (u daljem tekstu: mišljenja).

15. Institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti od 10.000,00 KM.

16. Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

17. Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će nadležnom sudu tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti - tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.

18. Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.

19. U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu Bosne i Hercegovine, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.

20. Ako Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak pred sudom ili drugim organom ili treba povući tužbu ili se odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne stranke ili zaključiti poravnanje, zatražit će od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju. Ako se ne postigne saglasnost u mišljenju ili ako subjekat koji je zastupan ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi Kolegij Pravobranilaštva i o tome obavještava subjekat kojeg zastupa.

Član 18.

Izvjешćavanje državnih organa o radu Pravobranilaštva

Pravobranilaštvo podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvješćaj o svom radu i uočenim pojavama i problemima u primjeni međunarodnih ugovora i zakona Bosne i Hercegovine i drugih propisa Bosne i Hercegovine od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Doma naroda, održanoj 21. marta 2002. godine, i na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 12. marta 2002. godine, usvojila je

ZAKON¹
O PRAVOBRANILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE
(prečišćeni tekst)

OPĆE ODREDBE

Član 1.
Osnivanje

1. Da bi se osigurala mogućnost da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu zaštite njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava osniva se Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo).

2. Sjedište Pravobranilaštva je u Sarajevu.

Član 2.
Organizacija Pravobranilaštva

1. Funkciju Pravobranilaštva, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakona Bosne i Hercegovine, vrše pravobranilac, dva zamjenika pravobranioca i pomoćnici pravobranioca.

2. Pravobranilac predstavlja Pravobranilaštvo i rukovodi njegovim radom i vrši druga prava i dužnosti utvrđena ovim i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, drugim propisom ili općim aktom Bosne i Hercegovine.

3. Kada je pravobranilac odsutan ili spriječen da zastupa, zamjenjuje ga zamjenik kojeg on odredi.

4. U radu, pravobraniocu i zamjenicima pravobranioca pomažu pomoćnici pravobranioca koji za svoj rad odgovaraju pravobraniocu i zamjenicima.

5. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika pravobranioca vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

6. U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenici pravobranioca imaju ovlaštenja pravobranioca.

¹ Prečišćeni tekst Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)

7. Pomoćnici pravobranioca pred sudom i drugim organima imaju ovlaštenja koja im odredi pravobranilac.

8. Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 3.

Uslovi za vršenje funkcije pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Za pravobranioca i njegove zamjenike može biti imenovan državljani Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.

2. Za pomoćnika pravobranioca može biti imenovan državljani Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje pet godina nakon položenog pravosudnog ispita, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.

3. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Funkcija pravobranioca podliježe rotaciji između pravobranioca i dva zamjenika, imenovana iz reda konstitutivnih naroda, u jednakim vremenskim intervalima tokom trajanja mandata.

Član 4.

Imenovanje pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobranioca i zamjenike pravobranioca imenuje i razrješava Savjet ministara Bosne i Hercegovine, a u skladu sa odredbama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Savjeta ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03).

2. Pravobranilac za svoj rad odgovara Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine kojoj je dužan najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj, a zamjenici pravobranioca za svoj rad odgovaraju Savjetu ministara i pravobraniocu.

Član 5.

Postavljanje pomoćnika pravobranioca

Pomoćnike pravobranioca imenuje i razrješava pravobranilac, u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03 i 35/03).

Član 6.
Trajanje funkcije

1. Pravobranilac i njegovi zamjenici imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Član 7.
Prestanak funkcije pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobraniocu i njegovim zamjenicima funkcija prestaje:

- a) istekom mandata;
- b) podnošenjem ostavke, danom usvajanja ostavke od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
- c) smjenjivanjem s funkcije na osnovu rješenja Vijeća ministara uslijed negativne ocjene Izvještaja o radu i rezultatima rada.

Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,

d) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.

e) Sticanjem uslova za odlazak u penziju.

2. Smjenjivanje pravobranioca, odnosno njegovih zamjenika, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:

- a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;
- b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;
- c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

3. Odluku o razrješenju pravobranioca i zamjenika pravobranioca donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 8.
Prestanak funkcije pomoćnika pravobranioca

Imenovanje pomoćnika pravobranioca, prava, obaveze, odgovornosti, prestanak rada, plate i druga materijalna primanja, kao i druga statusna pitanja, te sprečavanje sukoba interesa u obavljanju dužnosti ovih državnih službenika, uređuju se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03 i 35/03).

Član 9.
Nespojivost funkcija i imunitet

1. Pravobranilačka funkcija je nespojiva s bilo kojom drugom javnom funkcijom ili privatnom službom.
2. Pravobranilac, njegovi zamjenici kao ni kandidati za pravobranilačku funkciju ne mogu biti članovi niti obavljati poslove u organima stranke, političkim udruženjima ili fondacijama koje su povezane sa strankom, niti mogu biti uključeni u bilo kakvu političku ili stranačku aktivnost javnog karaktera.
3. Pravobranilac, njegovi zamjenici ne mogu biti krivično gonjeni, ispitivani, zadržani, uhapšeni niti im se može suditi za izraženo mišljenje ili odluku donesenu u vršenju svoje funkcije.
4. Bračni drugovi pravobranioca, njegovih zamjenika, te srodnici po prvoj liniji i srodnici po bočnoj liniji do drugog stepena, ne mogu vršiti funkciju u Pravobranilaštvu.

Član 10.
Jezik

1. U Pravobranilaštvu su u ravnopravnoj upotrebi bosanski, hrvatski i srpski jezik i pisma latinica i ćirilica.

Član 11.
Budžet Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine finansira se iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
2. Pravobranilac je zadužen za pripremu i izvršenje budžeta Pravobranilaštva.

Član 12.
Izuzeće pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Odredbe Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/2000), koje se odnose na izuzeće sudija Suda Bosne i Hercegovine, shodno se primjenjuju i na izuzeće pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika pravobranioca.
2. O izuzeću zamjenika i pomoćnika pravobranioca odlučuje pravobranilac, a o izuzeću pravobranioca Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

NADLEŽNOST

Član 13. Nadležnosti Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim organima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
2. Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: i drugih organizacija Bosne i Hercegovine).
3. Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.
4. Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i institucija iz stava 2. ovog člana Pravobranilaštvo naročito, i bez oduzimanja od prethodne opće odredbe, vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine, i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.
5. Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.
6. Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i druge organizacije iz stava 2. ovog člana i pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i organima drugih država, i pred arbitražom koja je predviđena članom VIII. Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, odnosno Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PfP/NATO SOFA).
7. Ako po propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana pred arbitražama, tribunalima i drugim državnim organima i organizacijama, Vijeće ministara ovlastiti će osobu koja će vršiti zastupanje, u skladu s propisima te države.
8. Pravobranilaštvo, po njihovom zahtjevu, može zastupati i entitete Bosne i Hercegovine - Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku (u daljem tekstu: entiteti) i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine pred inozemnim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inozemnim državnim organima i organizacijama.
9. Ako Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.

10. U slučaju da Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a nijedna od tih stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.

11. U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preduzima sve radnje koje preduzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima entiteta i zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

12. Institucije Bosne i Hercegovine, javne agencije, javne korporacije i druge organizacije Bosne i Hercegovine utvrđene zakonom Bosne i Hercegovine dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i ulaže pravna sredstva i preduzima druge zakonom određene pravne radnje i da mu dostave svu potrebnu dokumentaciju.

13. Pravobranilaštvo preduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje funkcije iz stava 2. ovog člana i na vlastitu inicijativu.

14. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama Bosne i Hercegovine utvrđenim zakonom Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode (u daljem tekstu: mišljenja).

15. Institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti ispod vrijednosti od 10.000,00 KM.

16. Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

17. Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će nadležnom sudu tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti - tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.

18. Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.

19. U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu Bosne i Hercegovine, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.

20. Ako Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak pred sudom ili drugim organom ili treba povući tužbu ili se odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne stranke

ili zaključiti poravnanje, zatražit će od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju. Ako se ne postigne saglasnost u mišljenju ili ako subjekat koji je zastupan ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi Kolegij Pravobranilaštva i o tome obavještava subjekat kojeg zastupa.

21. Pravobranilaštvo provodi obavezan postupak za mirno rješenje spora koje je dužno pokrenuti svako lice koje namjerava podnijeti tužbu protiv Bosne i Hercegovine, kao i u slučajevima u kojima Bosna i Hercegovina namjerava tužiti neko lice koje ima prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini. Pravobranilaštvo je dužno po postizanju dogovora sačiniti prijedlog nagodbe i dostaviti je na suglasnost Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 13a.

Saglasnost za zaključenje nagodbe

1. Pismenu saglasnost na prijedlog nagodbe iz člana 13. stav 21. ovog zakona, čija vrijednost ne prelazi iznos od 10.000,00 KM, daje Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, a ako vrijednost prelazi iznos od 10.000,00 KM, saglasnost daje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

2. Organi iz stava 1. ovog člana dužni su dati saglasnost u roku od 30 dana od dana zaprimanja prijedloga nagodbe.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 14.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji

1. Radni odnos državnog službenika i zaposlenika u Pravobranilaštvu uređuje se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ili Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05).

2. Unutrašnja organizacija u Pravobranilaštvu uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva koji, uz saglasnost Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, donosi pravobranilac u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

3. Odredbe Zakona o upravi na odgovarajući način primjenjuju se i na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva.

Član 15.

Administracija Pravobranilaštva

1. U Pravobranilaštvu postoji određeni broj zaposlenika za vršenje administrativno-tehničkih poslova.

2. Broj radnika Pravobranilaštva utvrđuje pravobranilac po prethodno pribavljenom mišljenju Kolegija pravobranilaca.

Član 16.

Propisi o radnim odnosima radnika

Propisi Bosne i Hercegovine o radnim odnosima zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine shodno se primjenjuju i na radnike Pravobranilaštva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Poslovnik Pravobranilaštva

1. Poslovnikom Pravobranilaštva uređuje se postupanje pravobranilaštva u postupcima pred sudovima i drugim institucijama pred kojim pravobranilac postupa, do donošenja odgovarajućeg zakona Bosne i Hercegovine kojim će ta pitanja biti uređena.
2. Poslovnik Pravobranilaštva donosi Kolegij pravobranilaštva, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
3. Poslovnik Pravobranilaštva objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 18.

Izvještaj o radu

1. Pravobranilaštvo podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine godišnji Izvještaj o radu i rezultatima rada u kojem će navesti uočene pojave i probleme u primjeni zakonodavstva Bosne i Hercegovine i međunarodnih propisa od značaja za rad Pravobranilaštva.
2. Ukoliko Vijeće ministara Bosne i Hercegovine Izvještaj o radu i rezultatima rada Pravobranilaštva ocijeni kao negativan, može pokrenuti postupak o razrješenju odgovornog pravobranioca.

Član 19.

Odgovornost pravobranioca, zamjenika pravobranioca i pomoćnika pravobranioca

Odredbe Zakona o upravi koje se odnose na rukovođenje i odgovornosti rukovodioca organa i njihovih zamjenika na odgovarajući način se primjenjuju i na pravobranioca i zamjenike pravobranioca.

Član 19a.

Prijelazna odredba

1. Pravobranilaštvo će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na saglasnost Pravilnik o kriterijima i postupku, kojim će se urediti pravila za mirno rješavanje sporova i zaključivanje nagodbe prije podnošenje tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.

2. Stupanjem na snagu Pravilnika iz stava 1. ovog člana, Pravobranilaštvo će početi primjenjivati član 13. stav 21. ovog zakona.

3. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine donijeti Pravilnik o načinu i postupku ocjenjivanja pravobranilaca.

Član 20.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Član 21.

Ovaj zakon objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

**PS BiH broj 41/'02
21. marta 2002.godine
Sarajevo**

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

САВЈЕТ МИНИСТАРА

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Сарајево, фебруар 2016. године

На основу члана IV (4) а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној2016. године, и сједници Дома народа, одржаној2016. године, усвојила је

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Закону о Правобранилаштву Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 08/02, 10/02, 44/04, 102/09 и 47/14) у члану 2. став 1. ријечи: „више помоћника“ замјењују се ријечју „помоћници“.

Иза става 7. додаје се став 8., који гласи:

„ 8. Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.“

Члан 2.

У члану 7. став 1. тачка ц) мијења се и гласи:

„ц) смјењивањем са функције на основу рјешења Савјета министара услед негативне оцјене извјештаја о раду и резултатима рада.“

Члан 3.

У члану 13. иза става 20. додаје се став 21., који гласи:

„21. Правобранилаштво проводи обавезан поступак за мирно рјешење спора које је дужно покренути свако лице које намјерава поднијети тужбу против Босне и Херцеговине, као и у случајевима у којима Босна и Херцеговина намјерава тужити неко лице које има пребивалиште или боравиште у Босни и Херцеговини. Правобранилаштво је дужно по постизању договора сачинити приједлог нагодбе и доставити је на сагласност Савјету министара Босне и Херцеговине, односно Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине.“

Члан 4.

Иза члана 13. додаје се нови члан 13а., који гласи:

„Члан 13а.

Сагласност за закључење нагодбе

1. Писмену сагласност на приједлог нагодбе из члана 13. став 21. овог закона, чија вриједност не прелази износ од 10.000,00 КМ, даје Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, а ако вриједност прелази износ од 10.000,00 КМ, сагласност даје Савјет министара Босне и Херцеговине.
2. Органи из става 1. овог члана дужни су дати сагласност у року од 30 дана од дана запримања приједлога нагодбе.“

Члан 5.

Члан 18. мијења се и гласи:

„Члан 18.

Извјештај о раду

1. Правобранилаштво подноси Савјету министара Босне и Херцеговине и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине годишњи извјештај о раду и резултатима рада, у којем ће навести уочене појаве и проблеме у примјени законодавства Босне и Херцеговине и међународних прописа од значаја за рад Правобранилаштва.
2. Уколико Савјет министара Босне и Херцеговине извјештај о раду и резултатима рада Правобранилаштва оцијени као негативан, може покренути поступак о разрјешењу одговорног правобраниоца.“

Члан 6.

Иза члана 19. додаје се нови члан 19а., који гласи:

„Члан 19а.

Прелазна одредба

1. Правобранилаштво ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона доставити Савјету министара Босне и Херцеговине на сагласност Правилник о критеријумима и поступку, којим ће се уредити правила за мирно рјешавање спорова и закључивање нагодбе прије подношење тужбе Суду Босне и Херцеговине.
2. Ступањем на снагу Правилника из става 1. овог члана, Правобранилаштво ће почети примјењивати члан 13. став 21. овог закона.
3. Савјет министара Босне и Херцеговине ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине донијети Правилник о начину и поступку оцјењивања правобранилаца.“

Члан 7.

Ступање на снагу

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

ПС БиХ, број _____ /16
_____ 2016. године
Сарајево

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Представничког дома

Парламентарне скупштине БиХ

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Дома народа

Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ПРАВОБРАНИЛАШТВУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I – УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану IV (4) а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за провођење одлука Предсједништва или за вршење функција Скупштине Босне и Херцеговине по Уставу Босне и Херцеговине.

Устав Босне и Херцеговине не наводи Правобранилаштво Босне и Херцеговине као институцију Босне и Херцеговине, али је оно формирано законом који је донијела Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, с циљем да путем ове институције обезбиједи да држава Босна и Херцеговина располаже ефикасном законском заштитом и заступањем у заштити њених Уставом утврђених надлежности, интереса и права.

Уставноправни основ за доношење овог закона је утврђен приликом његовог првог усвајања, те је исти више пута до сада мијењан и допуњаван.

II-ПРИНЦИПИ

- **Ефикасност**- институције БиХ касне у извршавању судских пресуда, што за последицу има додатне судске трошкове (Канцеларија за ревизију процјењује да је од 14,6 милиона КМ исплаћених издатака за судске спорове у периоду 2008 - 2013. године, око 700 хиљада КМ исплаћено као последица неблаговремене реализације судских пресуда); просјечно вријеме трајања парничног поступка је 18 мјесеци, а тужбени захтјеви су на обраду у суду чекали просјечно 10 мјесеци (подаци из Извјештаја), што засигурно нарушава рјешавање предмета у законом прописаним роковима.

- **Економичност**- у Извјештају се наглашава да (цитат): „Укупни издаци за судске спорове осим досуђеног дуга у себи садрже износ затезних камата, судске трошкове и трошкове извршног поступка принудне наплате. Укупни издаци за судске спорове 15 одабраних парничних предмета износили су 386 хиљада КМ. У структури издатака за судске спорове предмета из узорка дуг је 64%, затезна камата је 21%, судски трошкови су 11%, а трошкови извршног поступка принудне наплате су износили 4%“. Наведени цитат јасно указује да се око 35% издатака може избјећи предузимањем адекватних мјера.

- **Једнак приступ суду и једнакост у поступању** - овим законом нити се могу мијењати нити мијењају постулати утврђени у грађанском законодавству, свим грађанима осигуран је једнак приступ правди, рјешавање свих поступака на суду, у складу са законом и највишим стандардима заштите људских права и слобода гарантованих Уставом БиХ и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода.

Дакле, на бази наведених принципа смањено би се број спорова који странке воде с Босном и Херцеговином, те на тај начин растеретио Суд, уз истовремено брже остваривање права и потраживања физичких и правних лица према Босни и Херцеговини, те тиме повећала правна сигурност, али и смањили непотребни трошкови који нису занемарљиви, што потврђује Извјештај ревизије.

III – РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

На основу Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине је провела ревизију учинка на тему "Издаци за судске спорове", с циљем да утврди јесу ли институције БиХ ефикасне у исправљању слабости на које указују судски процеси, а што би требало довести до умањења броја судских спорова и умањења износа припадајућих издатака.

Налаз ревизије указује:

- да су у периоду 2008 - 2013. године институције БиХ као тужена страна изгубиле 313 парничних предмета, те да изгубљени парнични предмети имају тренд повећања;

- да су небаговремено предузете анализе и корективне мјере институција БиХ омогућиле покретање неколико стотина нових судских спорова по истом или сличном основу;

- да институције БиХ касне и у извршавању судских пресуда, што за посљедицу има додатне судске трошкове (Канцеларија за ревизију процјењује да је од 14,6 милиона КМ исплаћених издатака за судске спорове у периоду 2008 - 2013. године, око 700 хиљада КМ исплаћено као посљедица небаговремене реализације судских пресуда);

- да је просјечно вријеме трајања парничног поступка 18 мјесеци, а тужбени захтјеви су на обраду у суду чекали просјечно 10 мјесеци....

Надаље, у Извјештају се наглашава да (цитат): „Укупни издаци за судске спорове осим досуђеног дуга у себи садрже износ затезних камата, судске трошкове и трошкове извршног поступка принудне наплате. Укупни издаци за судске спорове 15 одабраних парничних предмета износили су 386 хиљада КМ. У структури издатака за судске спорове предмета из узорка дуг је 64%, затезна камата је 21%, судски трошкови су 11%, а трошкови извршног поступка принудне наплате су износили 4%“. Наведени цитат јасно указује да се око 35% издатака може избјећи предузимањем адекватних мјера.

Извјештај такође садржи препоруке упућене институцијама БиХ које су одговорне за покренуте судске спорове, Правобранилаштву БиХ, које је одговорно за заступање институција БиХ пред надлежним судовима, Министарству финансија и трезора БиХ, које је одговорно за реализацију и евидентирање издатака по судским споровима, те Министарству правде БиХ и Високом судском и тужилачком савјету БиХ, који су одговорни за начин рада правосудног система у БиХ. Канцеларија за ревизију препоручује Министарству правде и Високом судском и тужилачком савјету да „Анализира налазе ревизије који указују на неефикасне праксе рада правосудних институција и утврдити мјере за њихово унапређење“.

Подсјећамо да је Дом народа Парламентарне скупштине БиХ на 2. сједници, одржаној 5.3.2015. године, на основу расправе о *Извјештају о обављеној ревизији учинка о теми - Издаци за судске спорове*, донио закључак којим тражи од надлежних институција да овај дом обавијесте, у остављеном року, о предузетим активностима.

У наведеном правцу, а цијенећи препоруке Канцеларије за ревизију, даје се могућност Правобранилаштву да уреди организацију кроз формирање организационих јединица које би обављале сродне послове из надлежности утврђених у члану 13. Закона (тако се оставља могућност за нпр. одјељење за заступање, или одјељење за мирно рјешавање спорова, стручну помоћ, или за предмете са елементом иностраности и заступање пред арбитражама и Европским судом за људска права...).

Реализујући директну препоруку и приједлог Канцеларије за ревизију, допуњен је члан 13. важећег закона, чија примјена је прописана чланом 10. овог закона (прелазна одредба).

Предложени чланови се свакако уводе како би се смањио број спорова који странке воде са БиХ, те на тај начин растеретио Суд, уз истовремено брже остваривање права и потраживања физичких и правних лица према БиХ, те тиме повећала правна безбједност, али и смањили непотребни трошкови који нису занемарљиви, што потврђује Извјештај ревизије.

IV – УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Европски стандарди немају прописана правила у овој области, међутим, у складу са досадашњом домаћом праксом, али и праксом земаља у окружењу и шире, предложене измјене је неопходно уградити у законодавство.

V – ИМПЛЕМЕНТАЦИОНИ МЕХАНИЗМИ И ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ ПОШТИВАЊА ПРОПИСА

Провођење овог закона обезбјеђено је кроз постојање Правобранилаштва БиХ, као надлежног органа чија се овлаштења састоје у обавези и облицима предвиђеним законом, те обавези подношења извјештаја о раду Правобранилаштва БиХ.

VI – КОНСУЛТАЦИЈЕ

Министарство правде БиХ је извршило детаљну анализу *Извјештаја о обављеној ревизији учинка о теми - Издаци за судске спорове* број: 01/02/03-09-16-1-737/14, из октобра 2014. године, чији је био циљ да утврди јесу ли институције БиХ ефикасне у исправљању слабости на које указују судски процеси, а што ће умањити број судских спорова и припадајућих издатака. Сврха ревизије је да се помогне у смањивању броја судских спорова и припадајућих издатака.

Министарство правде БиХ је након детаљне анализе *Извјештаја о обављеној ревизији учинка о теми - Издаци за судске спорове*, без одлагања приступило рјешавању овог проблема. Ради наведеног одржан је заједнички састанак са представницима Правобранилаштва БиХ, ВСТС-а БиХ и Суда БиХ, на коме су утврђени правци дјеловања

који ће смањити број судских спорова и износ припадајућих издатака, те у оквиру надлежности предузети конкретне мјере и исправити уочене слабости на које указује Канцеларија за ревизију. Неспорно је утврђено да је проблем нерјешив без адекватног законског упоришта. Посебно су консултовани прописи за мирно рјешавање спорова код земаља у окружењу.

Уочено је у Републици Хрватској као обавезно провођење вансудске нагодбе прописане чланом 186.а Закона о парничном поступку Републике Хрватске. Обавезно провођење вансудске нагодбе прописано је и чланом 193. Закона о парничном поступку Републике Србије, те је ова одредба оспоравана пред Уставним судом Републике Србије, али је иницијатива одбачена као неприхватљива (у поменутих земљама вансудску нагодбу проводи државни орган - правобранилаштво).

У контексту наведеног, цијенимо важним истаћи податак из *Извјештаја о обављеној ревизији* да је провођење вансудске нагодбе прописане чланом 186.а Закона о парничном поступку Републике Хрватске у пракси дала добре резултате и да је на овај начин број парничних поступака смањен за око 20%, а према тврдњама наведеним у Билтену Републичког јавног правобранилаштва Републике Србије, примјена ове одредбе дала је позитивне резултате у пракси и резултирала је хиљадама закључених споразума о мирном рјешавању спора.

Дакле, сагласна је пракса и стандарди у земљама у окружењу да је лице које намјерава поднијети тужбу суду (у овом случају Суду против Босне и Херцеговине) дужно прије подношења тужбе обратити се захтјевом за мирно рјешење спора институцији која штити имовинске интересе државе (у овом случају Правобранилаштву Босне и Херцеговине), те ако захтјев за мирно рјешење спора не буде прихваћен, подносилац захтјева може поднијети тужбу Суду. У оваквим случајевима постигнута нагодба (у овом случају између Правобранилаштва Босне и Херцеговине и подносиоца захтјева за мирно рјешење спора) има својство извршности.

Све наведено проводиво је кроз ове предложене законске измјене, те припремљене измјене Закона о парничном поступку пред Судом Босне и Херцеговине.

На Нацрт закона мишљење без примједби су дали: Канцеларија за законодавство, Министарство за људска права и избјеглице, Дирекција за европске интеграције. Сугестија Високог судског и тужилачког савјета је прихваћена и уграђена у текст закона. Прилог Нацрту закона су прибављена мишљења.

VII - РЕВИЗИЈА ПОСТОЈЕЋИХ ПРОПИСА

Доношење и примјена овог закона захтијева допуне Закона о парничном поступку пред Судом Босне и Херцеговине, које су припремљене и биће достављене у процедуру усвајања заједно са овим нацртом закона.

VIII - ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона неће бити потребна додатна финансијска средства.

ZAKON O PRAVOBRANILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE

(„Službeni glasnik BiH“ br. 08/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)

-Pregled odredbi koje se mijenjaju-

Član 2.

Organizacija Pravobranilaštva

1. Funkciju Pravobranilaštva, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakona Bosne i Hercegovine, vrše pravobranilac, dva zamjenika pravobranioca i više pomoćnika pravobranioca.
2. Pravobranilac predstavlja Pravobranilaštvo i rukovodi njegovim radom i vrši druga prava i dužnosti utvrđena ovim i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, drugim propisom ili općim aktom Bosne i Hercegovine.
3. Kada je pravobranilac odsutan ili spriječen da zastupa, zamjenjuje ga zamjenik kojeg on odredi.
4. U radu, pravobraniocu i zamjenicima pravobranioca pomažu pomoćnici pravobranioca koji za svoj rad odgovaraju pravobraniocu i zamjenicima.
5. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika pravobranioca vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
6. U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenici pravobranioca imaju ovlaštenja pravobranioca.
7. Pomoćnici pravobranioca pred sudom i drugim organima imaju ovlaštenja koja im odredi pravobranilac.

Član 7.

Prestanak funkcije pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobraniocu i njegovim zamjenicima funkcija prestaje:
 - a) istekom mandata;
 - b) podnošenjem ostavke, danom usvajanja ostavke od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine".
 - c) smjenjivanjem s funkcije na osnovu odluke Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,
 - d) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.
 - e) Sticanjem uslova za odlazak u penziju.
2. Smjenjivanje pravobranioca, odnosno njegovih zamjenika, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:
 - a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;

- b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;
- c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

3. Odluku o razrješenju pravobranioca i zamjenika pravobranioca donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 13.

Nadležnosti Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim organima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
2. Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: i drugih organizacija Bosne i Hercegovine).
3. Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.
4. Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i institucija iz stava 2. ovog člana Pravobranilaštvo naročito, i bez oduzimanja od prethodne opće odredbe, vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine, i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.
5. Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.
6. Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i druge organizacije iz stava 2. ovog člana i pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i organima drugih država, i pred arbitražom koja je predviđena članom VIII. Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, odnosno Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PfP/NATO SOFA).
7. Ako po propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana, pred arbitražama, tribunalima i drugim državnim organima i organizacijama, Vijeće ministara ovlastiti će osobu koja će vršiti zastupanje, u skladu s propisima te države.
8. Pravobranilaštvo, po njihovom zahtjevu, može zastupati i entitete Bosne i Hercegovine - Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku (u daljem tekstu: entiteti) i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine pred inozemnim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inozemnim državnim organima i organizacijama.
9. Ako Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.
10. U slučaju da Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a nijedna od tih stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.
11. U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preduzima sve radnje koje preduzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima entiteta i zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

12. Institucije Bosne i Hercegovine i druge organizacije iz stava 2. ovog člana dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i ulaže pravna sredstva i preduzima druge zakonom određene pravne radnje i da mu dostave svu potrebnu dokumentaciju.

13. Pravobranilaštvo preduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje funkcije iz stava 2. ovog člana i na vlastitu inicijativu.

14. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama Bosne i Hercegovine utvrđenim zakonom Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode (u daljem tekstu: mišljenja).

15. Institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti od 10.000,00 KM.

16. Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

17. Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će nadležnom sudu tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti - tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.

18. Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.

19. U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu Bosne i Hercegovine, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.

20. Ako Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak pred sudom ili drugim organom ili treba povući tužbu ili se odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne stranke ili zaključiti poravnanje, zatražit će od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju. Ako se ne postigne saglasnost u mišljenju ili ako subjekat koji je zastupan ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi Kolegij Pravobranilaštva i o tome obavještava subjekat kojeg zastupa.

Član 18.

Izvještavanje državnih organa o radu Pravobranilaštva

Pravobranilaštvo podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Vijeću ministara Bosne i Hercegovine izvještaj o svom radu i uočenim pojavama i problemima u primjeni međunarodnih ugovora i zakona Bosne i Hercegovine i drugih propisa Bosne i Hercegovine od značaja za ostvarivanje funkcije Pravobranilaštva.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Doma naroda, održanoj 21. marta 2002. godine, i na sjednici Predstavničkog doma, održanoj 12. marta 2002. godine, usvojila je

ZAKON¹
O PRAVOBRANILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE
(prečišćeni tekst)

OPĆE ODREDBE

Član 1.
Osnivanje

1. Da bi se osigurala mogućnost da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu zaštite njenih Ustavom utvrđenih nadležnosti, interesa i prava osniva se Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo).
2. Sjedište Pravobranilaštva je u Sarajevu.

Član 2.
Organizacija Pravobranilaštva

1. Funkciju Pravobranilaštva, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, a na osnovu zakona Bosne i Hercegovine, vrše pravobranilac, dva zamjenika pravobranioca i pomoćnici pravobranioca.
2. Pravobranilac predstavlja Pravobranilaštvo i rukovodi njegovim radom i vrši druga prava i dužnosti utvrđena ovim i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, drugim propisom ili općim aktom Bosne i Hercegovine.
3. Kada je pravobranilac odsutan ili spriječen da zastupa, zamjenjuje ga zamjenik kojeg on odredi.
4. U radu, pravobraniocu i zamjenicima pravobranioca pomažu pomoćnici pravobranioca koji za svoj rad odgovaraju pravobraniocu i zamjenicima.
5. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika pravobranioca vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.
6. U zastupanju pred sudovima i drugim organima zamjenici pravobranioca imaju ovlaštenja pravobranioca.

¹ Prečišćeni tekst Zakona o pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14)

7. Pomoćnici pravobranioca pred sudom i drugim organima imaju ovlaštenja koja im odredi pravobranilac.

8. Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 3.

Uslovi za vršenje funkcije pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Za pravobranioca i njegove zamjenike može biti imenovan državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.

2. Za pomoćnika pravobranioca može biti imenovan državljanin Bosne i Hercegovine koji je diplomirani pravnik i ima položen pravosudni ispit i iskustvo u radu u pravosudnim organima, advokaturi i drugim državnim organima, preduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u trajanju od najmanje pet godina nakon položenog pravosudnog ispita, koji je radeći u tim organima i pravnim licima stekao visok ugled pravnog stručnjaka.

3. Prilikom izbora pravobranioca, zamjenika i pomoćnika vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Funkcija pravobranioca podliježe rotaciji između pravobranioca i dva zamjenika, imenovana iz reda konstitutivnih naroda, u jednakim vremenskim intervalima tokom trajanja mandata.

Član 4.

Imenovanje pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobranioca i zamjenike pravobranioca imenuje i razrješava Savjet ministara Bosne i Hercegovine, a u skladu sa odredbama Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Savjeta ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03).

2. Pravobranilac za svoj rad odgovara Savjetu ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine kojoj je dužan najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj, a zamjenici pravobranioca za svoj rad odgovaraju Savjetu ministara i pravobranioocu.

Član 5.

Postavljanje pomoćnika pravobranioca

Pomoćnike pravobranioca imenuje i razrješava pravobranilac, u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03 i 35/03).

Član 6.
Trajanje funkcije

1. Pravobranilac i njegovi zamjenici imenuju se na četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Član 7.
Prestanak funkcije pravobranioca i njegovih zamjenika

1. Pravobraniocu i njegovim zamjenicima funkcija prestaje:

- a) istekom mandata;
- b) podnošenjem ostavke, danom usvajanja ostavke od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
- c) smjenjivanjem s funkcije na osnovu rješenja Vijeća ministara uslijed negativne ocjene Izvještaja o radu i rezultatima rada.**

Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,

d) trajnim gubljenjem radne sposobnosti da vrši funkciju zbog bolesti, invalidnosti ili zdravstvenih teškoća, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, a na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove.

e) Sticanjem uslova za odlazak u penziju.

2. Smjenjivanje pravobranioca, odnosno njegovih zamjenika, na prijedlog Kolegija pravobranilaca, pokrenut će se:

- a) ako je izvršio povredu ugleda funkcije;
- b) ako neuredno i nekvalitetno vrši funkciju;
- c) ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

3. Odluku o razrješenju pravobranioca i zamjenika pravobranioca donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 8.
Prestanak funkcije pomoćnika pravobranioca

Imenovanje pomoćnika pravobranioca, prava, obaveze, odgovornosti, prestanak rada, plate i druga materijalna primanja, kao i druga statusna pitanja, te sprečavanje sukoba interesa u obavljanju dužnosti ovih državnih službenika, uređuju se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03 i 35/03).

Član 9.
Nespojivost funkcija i imunitet

1. Pravobranilačka funkcija je nespojiva s bilo kojom drugom javnom funkcijom ili privatnom službom.
2. Pravobranilac, njegovi zamjenici kao ni kandidati za pravobranilačku funkciju ne mogu biti članovi niti obavljati poslove u organima stranke, političkim udruženjima ili fondacijama koje su povezane sa strankom, niti mogu biti uključeni u bilo kakvu političku ili stranačku aktivnost javnog karaktera.
3. Pravobranilac, njegovi zamjenici ne mogu biti krivično gonjeni, ispitivani, zadržani, uhapšeni niti im se može suditi za izraženo mišljenje ili odluku donesenu u vršenju svoje funkcije.
4. Bračni drugovi pravobranioca, njegovih zamjenika, te srodnici po prvoj liniji i srodnici po bočnoj liniji do drugog stepena, ne mogu vršiti funkciju u Pravobranilaštvu.

Član 10.
Jezik

1. U Pravobranilaštvu su u ravnopravnoj upotrebi bosanski, hrvatski i srpski jezik i pisma latinica i ćirilica.

Član 11.
Budžet Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine finansira se iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
2. Pravobranilac je zadužen za pripremu i izvršenje budžeta Pravobranilaštva.

Član 12.
Izuzeće pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika

1. Odredbe Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 29/2000), koje se odnose na izuzeće sudija Suda Bosne i Hercegovine, shodno se primjenjuju i na izuzeće pravobranioca, njegovih zamjenika i pomoćnika pravobranioca.
2. O izuzeću zamjenika i pomoćnika pravobranioca odlučuje pravobranilac, a o izuzeću pravobranioca Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

NADLEŽNOST

Član 13. Nadležnosti Pravobranilaštva

1. Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim organima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
2. Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: i drugih organizacija Bosne i Hercegovine).
3. Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.
4. Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i institucija iz stava 2. ovog člana Pravobranilaštvo naročito, i bez oduzimanja od prethodne opće odredbe, vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine, i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima, u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine.
5. Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica iz stava 2. ovog člana koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.
6. Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i druge organizacije iz stava 2. ovog člana i pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i organima drugih država, i pred arbitražom koja je predviđena članom VIII. Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, odnosno Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora i ostalih država koje učestvuju u Partnerstvu za mir o pravnom položaju njihovih snaga (PfP/NATO SOFA).
7. Ako po propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana pred arbitražama, tribunalima i drugim državnim organima i organizacijama, Vijeće ministara ovlastiti će osobu koja će vršiti zastupanje, u skladu s propisima te države.
8. Pravobranilaštvo, po njihovom zahtjevu, može zastupati i entitete Bosne i Hercegovine - Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku (u daljem tekstu: entiteti) i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine pred inozemnim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inozemnim državnim organima i organizacijama.
9. Ako Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.

10. U slučaju da Pravobranilaštvo treba po zakonu da zastupa stranke čiji su interesi u suprotnosti, a nijedna od tih stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.

11. U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno da preduzima sve radnje koje preduzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine, zakonima entiteta i zakonima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

12. Institucije Bosne i Hercegovine, javne agencije, javne korporacije i druge organizacije Bosne i Hercegovine utvrđene zakonom Bosne i Hercegovine dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i ulaže pravna sredstva i preduzima druge zakonom određene pravne radnje i da mu dostave svu potrebnu dokumentaciju.

13. Pravobranilaštvo preduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje funkcije iz stava 2. ovog člana i na vlastitu inicijativu.

14. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama Bosne i Hercegovine, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama Bosne i Hercegovine utvrđenim zakonom Bosne i Hercegovine u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode (u daljem tekstu: mišljenja).

15. Institucije i organizacije iz stava 2. ovog člana dužna su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključenja ugovora o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje stvari, uz naknadu ili bez naknade, ugovora o koncesiji, ugovora o građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i drugih ugovora kojima se raspolaže stvarima, odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini Bosne i Hercegovine osim ako je vrijednost predmeta takvog ugovora ispod vrijednosti ispod vrijednosti od 10.000,00 KM.

16. Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz stava 15. ovog člana dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.

17. Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijet će nadležnom sudu tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a u slučaju da ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti - tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.

18. Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.

19. U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu Bosne i Hercegovine, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.

20. Ako Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak pred sudom ili drugim organom ili treba povući tužbu ili se odreći tužbenog zahtjeva, priznati zahtjev protivne stranke

ili zaključiti poravnanje, zatražit će od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju. Ako se ne postigne saglasnost u mišljenju ili ako subjekat koji je zastupan ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi Kolegij Pravobranilaštva i o tome obavještava subjekat kojeg zastupa.

21. Pravobranilaštvo provodi obavezan postupak za mirno rješenje spora koje je dužno pokrenuti svako lice koje namjerava podnijeti tužbu protiv Bosne i Hercegovine, kao i u slučajevima u kojima Bosna i Hercegovina namjerava tužiti neko lice koje ima prebivalište ili boravište u Bosni i Hercegovini. Pravobranilaštvo je dužno po postizanju dogovora sačiniti prijedlog nagodbe i dostaviti je na suglasnost Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 13a.

Saglasnost za zaključenje nagodbe

1. Pismenu saglasnost na prijedlog nagodbe iz člana 13. stav 21. ovog zakona, čija vrijednost ne prelazi iznos od 10.000,00 KM, daje Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, a ako vrijednost prelazi iznos od 10.000,00 KM, saglasnost daje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

2. Organi iz stava 1. ovog člana dužni su dati saglasnost u roku od 30 dana od dana zaprimanja prijedloga nagodbe.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 14.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji

1. Radni odnos državnog službenika i zaposlenika u Pravobranilaštvu uređuje se Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ili Zakonom o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05).

2. Unutrašnja organizacija u Pravobranilaštvu uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva koji, uz saglasnost Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, donosi pravobranilac u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

3. Odredbe Zakona o upravi na odgovarajući način primjenjuju se i na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva.

Član 15.

Administracija Pravobranilaštva

1. U Pravobranilaštvu postoji određeni broj zaposlenika za vršenje administrativno-tehničkih poslova.

2. Broj radnika Pravobranilaštva utvrđuje pravobranilac po prethodno pribavljenom mišljenju Kolegija pravobranilaca.

Član 16.

Propisi o radnim odnosima radnika

Propisi Bosne i Hercegovine o radnim odnosima zaposlenika u institucijama Bosne i Hercegovine shodno se primjenjuju i na radnike Pravobranilaštva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Poslovnik Pravobranilaštva

1. Poslovníkom Pravobranilaštva uređuje se postupanje pravobranilaštva u postupcima pred sudovima i drugim institucijama pred kojim pravobranilac postupa, do donošenja odgovarajućeg zakona Bosne i Hercegovine kojim će ta pitanja biti uređena.
2. Poslovnik Pravobranilaštva donosi Kolegij pravobranilaštva, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
3. Poslovnik Pravobranilaštva objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Član 18.

Izvještaj o radu

1. Pravobranilaštvo podnosi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine godišnji Izvještaj o radu i rezultatima rada u kojem će navesti uočene pojave i probleme u primjeni zakonodavstva Bosne i Hercegovine i međunarodnih propisa od značaja za rad Pravobranilaštva.
2. Ukoliko Vijeće ministara Bosne i Hercegovine Izvještaj o radu i rezultatima rada Pravobranilaštva ocijeni kao negativan, može pokrenuti postupak o razrješenju odgovornog pravobranioca.

Član 19.

Odgovornost pravobranioca, zamjenika pravobranioca i pomoćnika pravobranioca

Odredbe Zakona o upravi koje se odnose na rukovođenje i odgovornosti rukovodioca organa i njihovih zamjenika na odgovarajući način se primjenjuju i na pravobranioca i zamjenike pravobranioca.

Član 19a.

Prijelazna odredba

- 1. Pravobranilaštvo će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na saglasnost Pravilnik o kriterijima i postupku, kojim će se urediti pravila za mirno rješavanje sporova i zaključivanje nagodbe prije podnošenje tužbe Sudu Bosne i Hercegovine.**
- 2. Stupanjem na snagu Pravilnika iz stava 1. ovog člana, Pravobranilaštvo će početi primjenjivati član 13. stav 21. ovog zakona.**
- 3. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona na prijedlog Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine donijeti Pravilnik o načinu i postupku ocjenjivanja pravobranilaca.**

Član 20.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Član 21.

Ovaj zakon objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

PS BiH broj 41/02
21. marta 2002.godine
Sarajevo